

Planerbar energi från kärnbränsle

Ane Håkansson

Professor Uppsala universitet, centrumföreståndare för ANItA

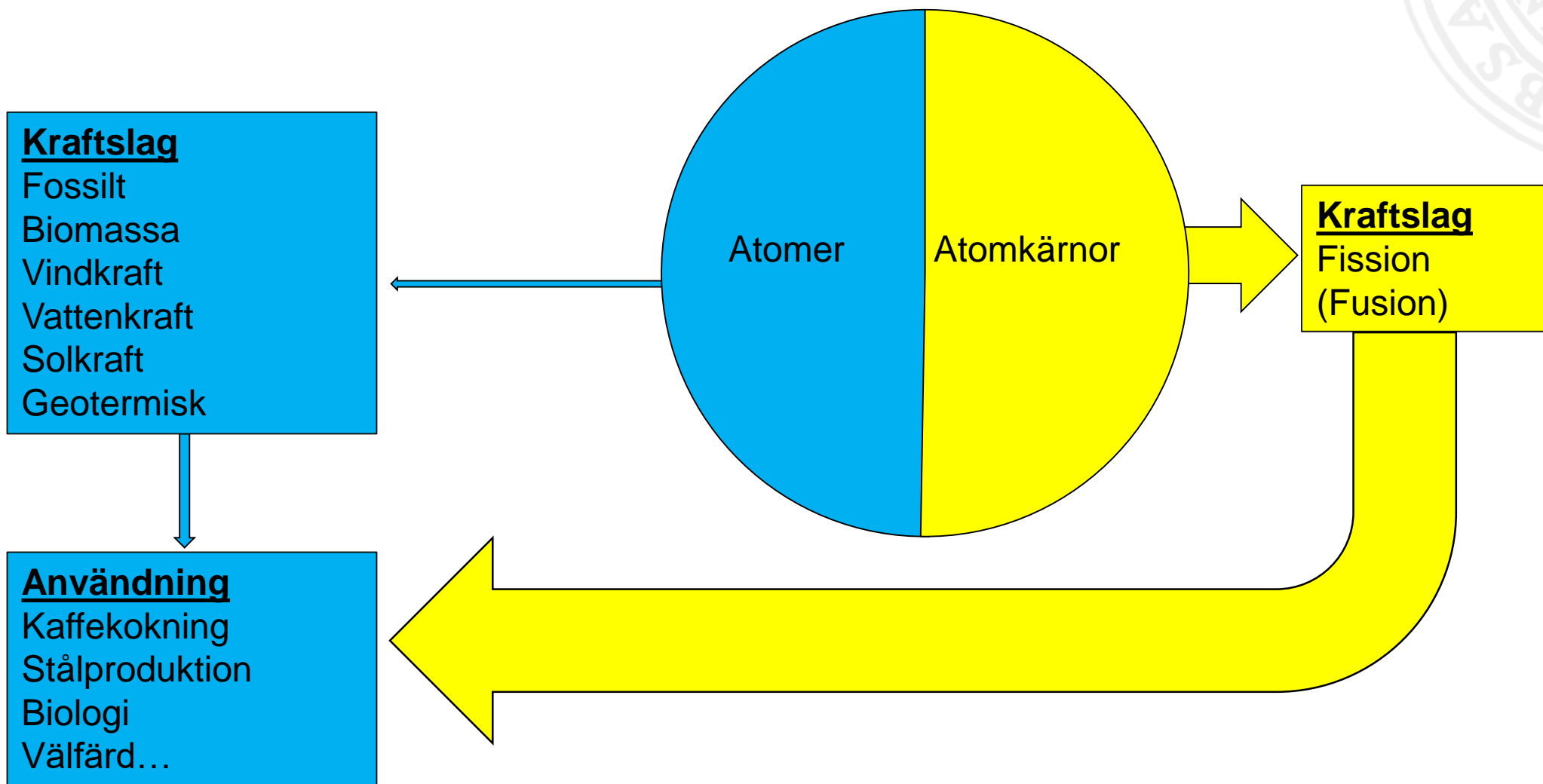
UPPSALA
UNIVERSITET

”Atomkraft”?

”Kärnkraft”?

ANitA

Universum

”Atomkraft”

Ved: 5 kWh/kg.

Olja: 10 kWh/kg.

”Kärnkraft”

Kommersiellt uranbränsle:

1000 000 kWh/kg

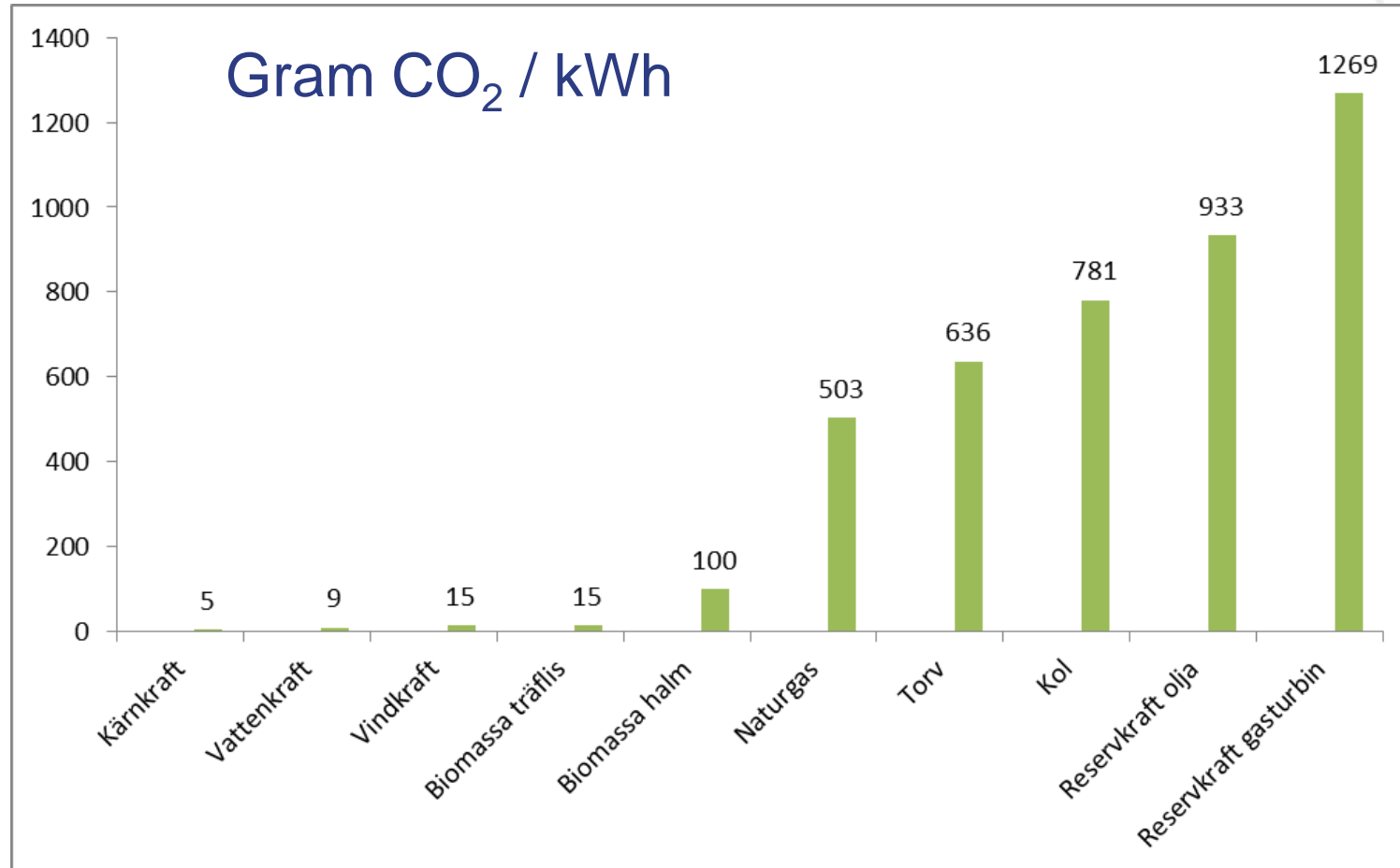
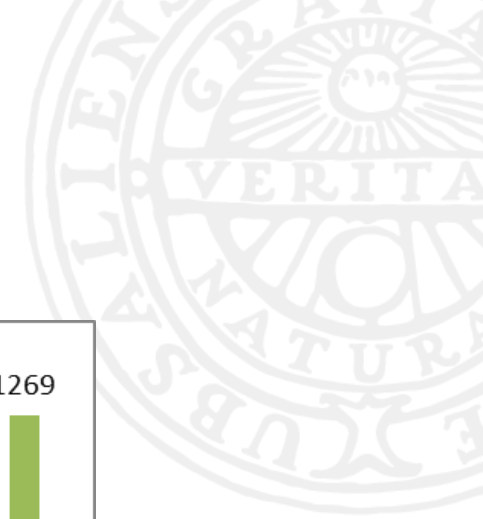

Energien i en bränslekuts motsvarar 800 liter villaolja.

Mängden kärnavfall som motsvarar en svensks livstidskonsumtion av elenergi får plats i en läskburk.

”Atomkraft”?

”Kärnkraft”?

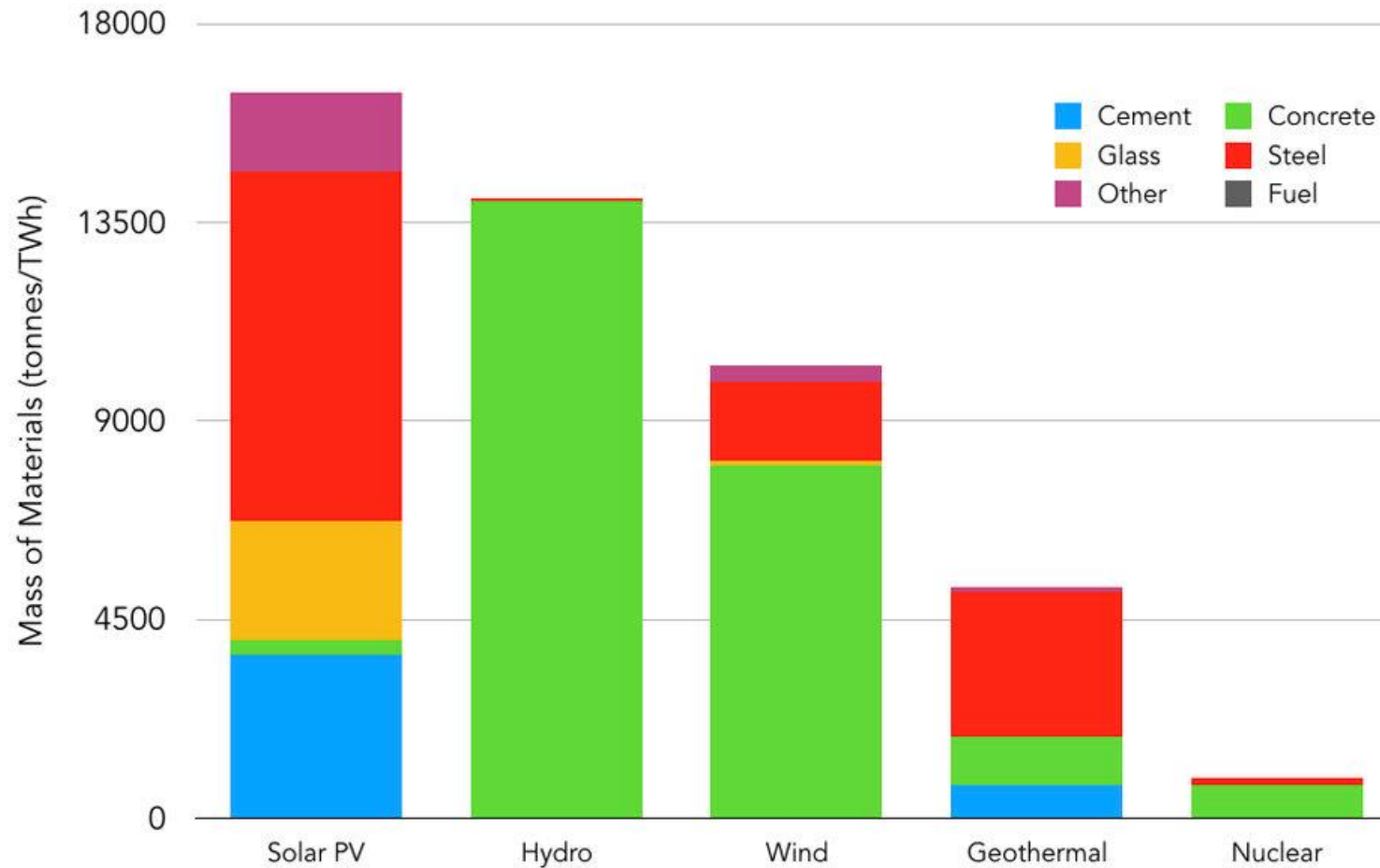

Källa: Livscykelanalys Vattenfalls elproduktion i Norden

Materials Throughput for Each Energy Source

Sammanfattningsvis

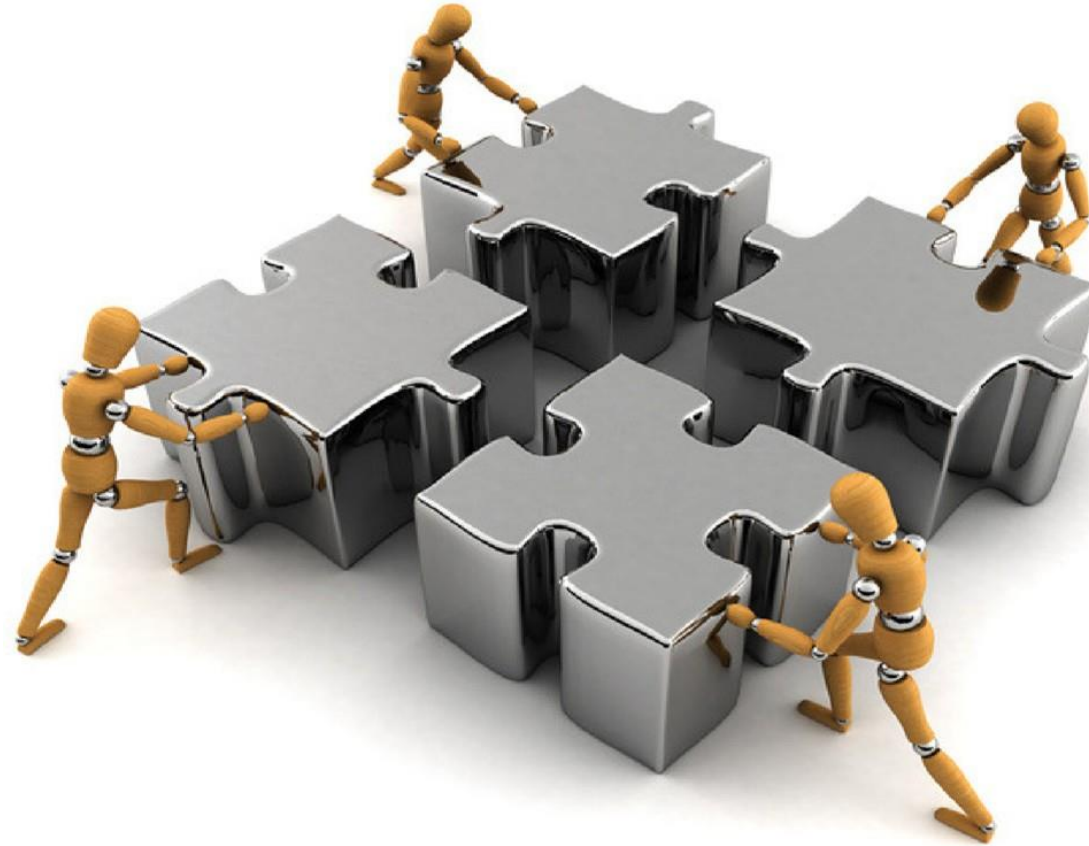
- Planerbarhet
- Hög kapacitet
- Ytterligt små miljö- och klimatavtryck
- Små materialflöden

Kärnkraften utgör det såväl i princip som praktik det snabbaste sättet att åstadkomma en bärkraftig omställning av samhället

Små modulära reaktorer

Vad är en SMR?

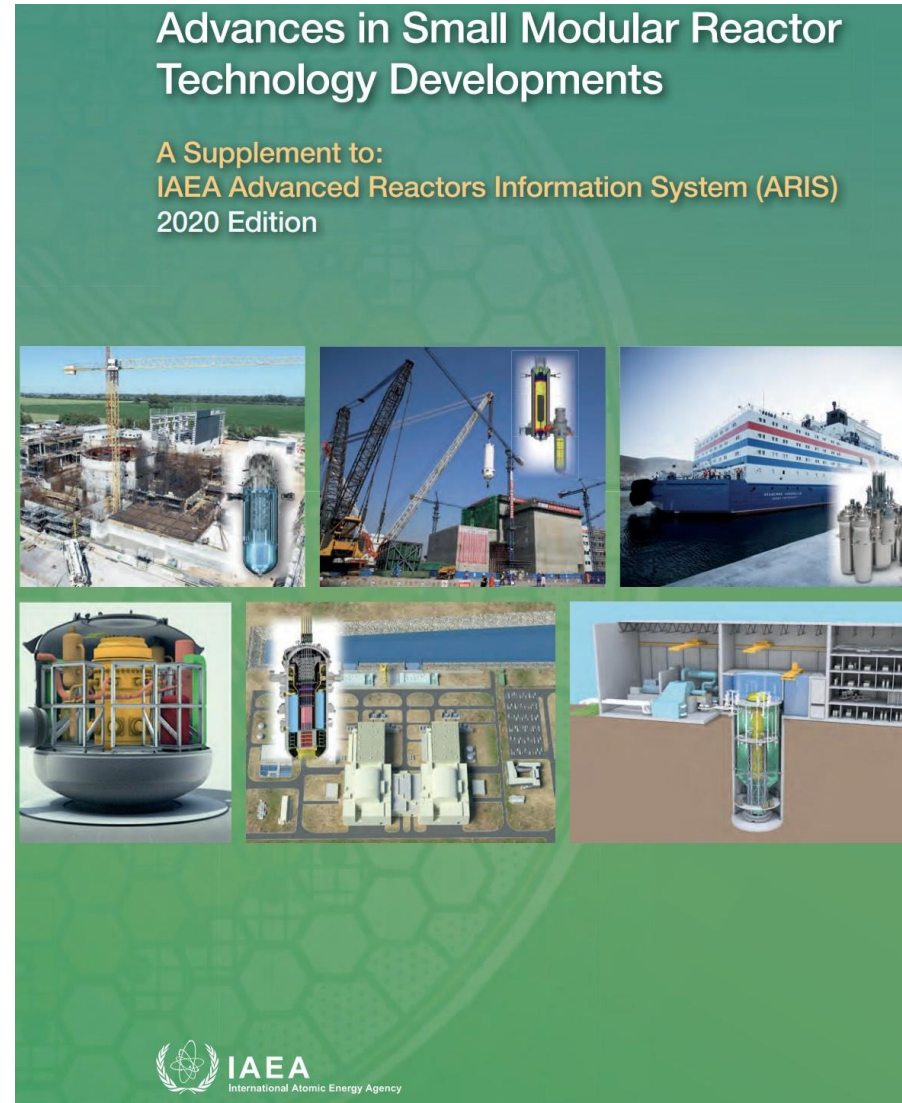
Small - fysiska fotavtrycket litet relativt dagens reaktorer med en
uteffekt ungefär 300 MW eller mindre. Definitionen är dock inte strikt.

Modulär - utformad på ett sätt som möjliggör fabriksmontering och
transport som en enhet till förläggningsplatsen för installation.

Reaktor - utnyttjar kärnklyvning för att generera värme som i sin tur
används för att producera elenergi eller värmeenergi till förbrukare.

Runt sjuttio koncept i olika stadier av utveckling

Samlingsnamn för
reaktorer av lättvatten-
och Generation IV-typ

Två huvudsakliga typer av SMR

Lättvattenreaktorer – bygger på samma princip som dagens reaktorteknik

Reaktorer av Generation IV-typ. Populära i debatten men måste ingå i ett omfattande Generation IV-system för att deras fördelar ska kunna utnyttjas

Varför lättvatten SMR?

1. På tröskeln till kommersiell tillgänglighet
2. Högt driven standardisering => Typgodkännande
3. Fabrikstillverkning => Stora serier
4. Små fotavtryck => Kan placeras där behoven finns
5. Hög skalbarhet
6. Utökad användning => Processånga, fjärrvärme, avsaltning...

Drastisk kostnadsreduktion samt högre flexibilitet i energisystemet.

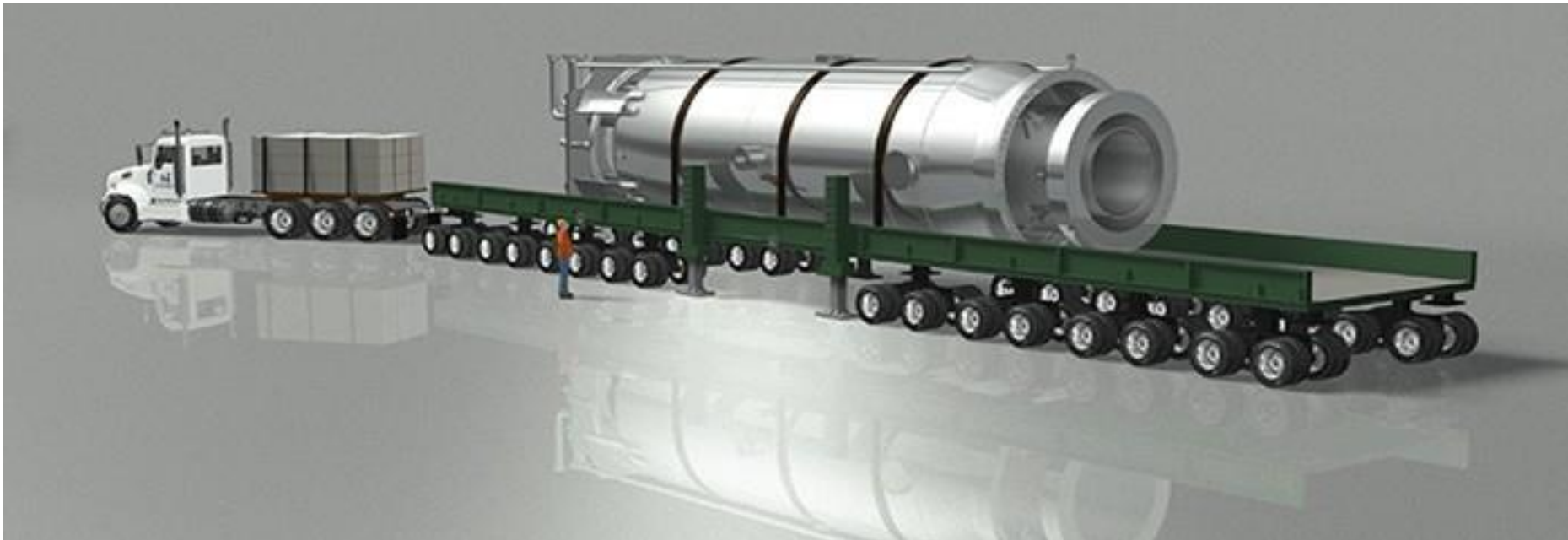

Några marknadsnära koncept

NuScale NuScale Power

Elektrisk effekt: 77 MW

Status: licensierad, leverantörskedjor fastställda

Några marknadsnära koncept

GE-Hitachi BWRX-300

Elektrisk effekt: 300 MW

Status: säkerheten prövad, leverantörskedjor utredda och delvis kontrakterade

Några marknadsnära koncept

Rolls Royce Rolls Royce SMR

Elektrisk effekt: 470 MW

Status: licensiering påbörjad 1 april 2022

Kompetenscentrum - ANitA

Academic-industrial Nuclear technology Initiative to Achieve a sustainable energy future

Ane Håkansson, centrumföreståndare

VATTENFALL

uni
per

fortum

Studsvik

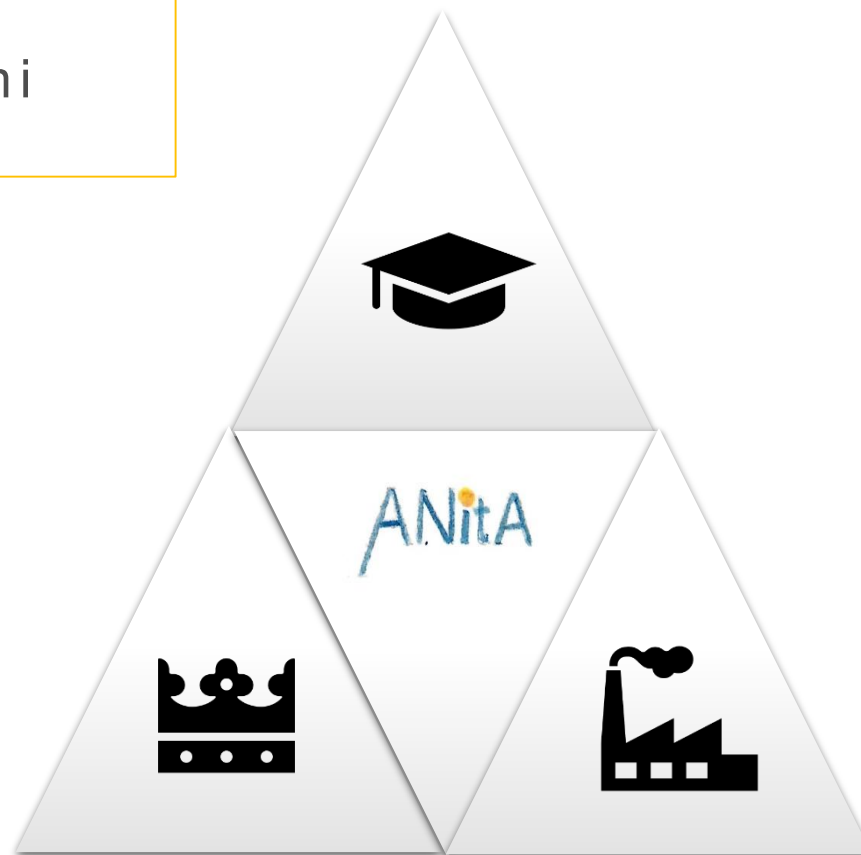

Energimyndigheten

Hur?

Samla teknisk och icke-teknisk kärnteknisk kompetens inom akademi och industri

Initialt

Uppsala universitet
KTH
Chalmers
Vattenfall
Uniper
Fortum
Westinghouse
Studsvik Nuclear
Energimyndigheten

Pågående dialog med flera andra tongivande företag om anslutning

Vad?

Initial forskningsportfölj

- Bränsle och härd
- Lagstiftning och regelverk
- Industriella processer och standardisering
- Internationell kärnämneskontroll
- Reaktorövervakningssystem
- Säkerhetsanalyser
- Licensieringsprocesser
- Strukturella material
- Återvinning av använt kärnbränsle

Möjliga applikationer i Sverige

- Elproduktion
- Vätgasproduktion (high-temperature electrolysis)
- Processånga
- Fjärrvärme
- Avsaltning av havsvatten
- Produktion av radioisotoper
- Maritim framdrift

Övergripande mål

Ta fram relevant beslutsunderlag så att de första svenska SMR:erna kan vara på plats senast innan decenniets slut

Tack för mig.
ane.hakansson@physics.uu.se